

4. Bibliographie der Schriften

**Swatá a bezpečná Cesta Wjry Ewangelického Krest'ana /
nekdy W Zpusobu Wyznánj w Nemeckém gazyku vkázaná
/ nynj pak z lásky k prawde do Ceského ...**

Francke, August Hermann

Halle, 1723

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

*Bogůg ten Dobry Bog
Wizng; Dosahni wěčné
ho žiwota, a E němůž y
zomlať bezpečnā gfy. i. Tim
6, 12.*

Šesta Širň

Ewangelického
Křesťana/

někdy

W Způsobu Wyznání

to

Německém gazyku vřázanā /

nynj pať

z lásky k prawdě do Čestého přeloženā /

a

popáté

s předmluwau wydánā.

Léta páně MDCCXXIII.

*Ještěžebý kdo z bogů,
nol, nebudeť koruno,
wáše, leč by řávně bogoual.*

Předmluva.

Hospodin, Pán Zástupů budiž s námi.

Nejmilejší Prátele / a vprjímni
Bratři w Pánu.

Hdej pravé wjry není / tamé gest wsecko
7. 8 falešné. Tato wypowied může se přibor-
et / oně gafo k věceni tak y k žiwotu Kře-
stanskému přirównati. Nebo věceni wjry ne-
zrównávali se we wsech částkách k spasení du-
še přináležejících se slowem Božim / nemůže
se swau čistotau chlaubiti. A nenalezáli se moc
spasitelné wjry w srdcy / daremně se těšime
twárností našeho Křestanstwí / poněwadž
grunt geho není založen podle Písma swatého.
Protož pravá wjra w Krysta, genž pro nás
omitel y wstal z mrtvých, čini slowěta Křesta-
nem pravým / kterauž wstal on vlastni sýlau
nigak dosáhnutí nemůže / ale Duch Swatý
půc

Handwritten note: Jinýho am. 2. V. 269 a

působí gi w srdcy každého bříšního/ kterýž své
porušení hluboké a welikau bídu hříchů prá-
wě a spasitelně poznaw, w duchu swém pos-
třen y kraussen gest/ a proto w chudobě ducha
pokorně prosí Boha/ aby se nad ním w Krystu
swém Synu milém smilowati/ a skrz Ducha
Swatého prawau a žiwau wjru w srdcy geho
působiti ráčil/ skrz kterau by on w Krwi Kry-
stowé odpustění wšech hříchů swých dosáhl/
potom také w spravedlnosti a swatosti prá-
wdy Bohu milé obcowání magice, k blahosla-
wené smrti připrawen býti mohl.

Gesliže skrze milost Boží takowá způso-
bnost w srdcy člověka se nachází/ může se sta-
stně w Bohu Spasiteli swém z celého srdce
weseliti, milostedenstwu Božímu se radugice/
ale také geho chwály nemá se stydět/ nýbrž
Krysta Spasitele swého před lidmi slovem a
skutkem wyznáwati/ tak stane se, že on ho také
w onen den nezapře/ ale do swého žiwota wě-
čného přiwede s welikau radostí a sláwau.
Naproti, gesliže bídny člověk sam sebe swodí/
takowau wjru sobě wynýsleže/ při které on w
swětských žádostech zůstati může/ by by slova
pauhé přigiti a wyljcy chtěl/ wšak předce mu-
sý se gednau s třešením spatriti mezy těmi/ gimž
Krystus w den soudu dj: Nikdy sem wás ne-
znal: odegděte ode mne činitele neprawosti.

Tamí tedy cýli slova Krystowa v S. Jan.
XVII, 25. Otče spravedliwý! tebeť swět nez-
poznal. Kterýmí nás Krystus učiti chce/ že
Otec gest toliko gedem: to gest, litoſtiwý a mi-
loſtiwý, ſlaubočeťagicy a hogný w miſoſrdens-
ſtwj a prawdě; ale také spravedliwý, prawdi-
wý a horliwý pro prawdu. Protož máme ſe
pilně ſnažowati/ abydom prawého wjzwaní
Zákona a Ewangeliſium dobře ſſetili/ neděljce
gedno od druhého, ale obé w prawém pořá-
dku ſpaſení podle náwodupíſma ſwatého prá-
wě w (praxi) cwičenj ſamém ſpoſu ſpogowali/
bydom ne prwě k Ewangeliſium poſpichali,
nežli ſrdce prawau litoſti nad hřichy ſtrauſſeno
geſt: ani také wždy gaťo moliť a bážliwý při Zák-
onu meſſiaſi chřeli/ Edy gen hřichy w oprav-
dowě nenáwiſti máme. Počjnegme tedy ſobě
opatrně, k Bohu wraucně wzdychagice/ aby
nás ſwým Duchem Swatým oſwjtiti a rjdiť
ráčil, k náſledowánj těch řečj, kterěz promlu-
wil: Bdětež, a modlte ſe.

Tamí Negmilegſſi Přátelě a Bratři cýli také
přjtomná knižečka o ſwaté a bezpečné Ceſtě
Wjry Ewangeličkého Křeſtana, která od ge-
dného Swědka prawdy wěrného w způſobu
wyznání obſažená, wám nynj popáté giž do ruk-
s radostj ſe oddává. Gá wykřikugi při tom k
wám; ſalmu XCVI, 1, 2, 3. Špiwegte Hoſpo-
dina

dinu píseň nowau / zpíweg Hospodinu wse-
cka země: Zpíwegte Hospodinu / dobrořeče
gměnu geho / zwěstügte den po dni spasení ge-
ho: wyprawügte mezy národy slawu geho /
mezy wssemi lidmi diwy geho. Budeteli při
vžiwánj knizečky této staw srdce wasseho, prá-
wě ohljdati / ay hned gissi budete / stogili stawe-
nj. Křestanstwj wasseho toliko na písku / a
neb / založenli gest árunť geho hluboce.
Gestli toto poslednj při wás sbljdáte / máte
Boha ostawowati, wgissiěni gsauce / že to gest
ta milost prawá, w njž stogite: Pakližby to
prawněgšš bylo / tedy ta neglepšš gest ráda / a-
byssite do sebe samých wstaupiwšše, prawě po-
kánj činili / a celým srdcem k tomu prawému a
žiwému Bohu se obrátili / kterýž tak milowal
swět, že Syna swěho gednorozeného dal / aby
každý kdož wěrj w něho, nezahynal / ale měl
žiwot wěčný. A protož můžeme wykřiknau-
ti: Hospodine / gať welice miluges lidi!
Dent. XXXIII, 3.

Naposledy pať známo se činj y to / že co w
prawnjm a neb druhém wydánj této knizečky
žregměa srozumědně přeloženo nebylo / nys-
nj gest s welikau pilností ponapraweno a wy-
swětleno / aby tak pobožný Čtenář wice užítka
odtud w báznj Božj dosáhnauti mohl.

Protož přistupmež w gednom Duchu s pra-
wým srdcem w plné gistotě wjry k Bohu. očíz

štená magice sroce od svědomí zlého/ aby nám
 dal podle bohatství slávy své mocý posylně-
 na byti skrze Ducha svého, na vnitřním člo-
 věku: aby Kristus skrze wjru přebýval w
 srdcích našich: abychom w lásce wřetenění a
 založení glauce/mohli stihnauti se wsechněmi
 Swatými/ kterakaby byla šířkost, a dlaubost/
 a hlubokost, a vysokost: a poznati přenesmje-
 nau lásku Kristovu: abychom naplněni byli
 we wselitanu plnost Boží. Tomu pak, kterýž
 mocen jest nade wsecko učiniti mnohem bog-
 něgi, než my prosíme, a neb rozumíme, podle
 mocy té, kteráž dělá w nás/ tomu buď sláva
 w Cyrkwi skrze Krista Ježíše/ po wsecky wě-
 ky věků/ Amen. Takť prosí a žádá

Kain Ge, Wäs
 zjio / 22 Jan. VIII. 22. mlu,
 uel rfa: Horlivý Křesťan
 Ga gfen Heinrich Milde/ Němec,
 z Slagenthýna w Knížetství
 Magdeburském.
 Swětlo swěta: Zjio
 mne následage, ne
 bude choviti w temno-
 tech, ale bude mlt
 Swětlo žiwota.

Atož gest Cesta Wjry, w které gá
žiw gsem/ ta Prawda, kterau sem
se z Pissma swatého naučil/ a která
křz Ducha Swatého w srdcy
mém zapečetěna gest: ti Zámoodo-

wé, w kterých gá běžim/ abych ode wšli falešné
Cesty ochráněn gsa, poklad žiwota dosáhl. 8.

Vznávám se za nužného a bídneho čerwa/
kterýž přirozenými a skutečnými břichy swými/
hned s nemilostí Boží, časnau smrti, y věčné za-
tracení zaslaužil.

Syn Boží pak, Krystus Geijs dať sebe saměs
ho za mne/ a swau křwí mne s Těcem swým
smýřil/ tak že mi Báh břichy mé nepočítá/ ale
za spravedlnost mně počteno býwá to, že wěs-
tím we gměno gednorozeného Syna geho.

Takowau wjrau spravedliw učiněn sem
právě/ a tímž naplnil srdce mé Duch Swatý.

W tomto mém ospravedlněni nalezl sem
pokog s Bohem/ gsem dítě Boží/ a řešim se
wesele milostí geho/ gisť gsa, že smrti ani ne-
žijim, ani neokusým/ nýbrž věčný žiwot mage,
z smrti do žiwota sem přesseť.

¶ 4.

Poněz

Poněwadž mne tak Bůh na milost swau
prigal, skrze wjru w Gejzisse Syna swého/ te-
dy sem ne genom na geden čas osprawedlněn, a
na druhý ne; ale gsa wždycky a ustawičně w
milosti Boží, nosým swědectwj synowstwí
Bojzho w srdcy mém skrze Ducha Swatého. ✕

11 Gát syce nemám za to/ že bych bez pokléseť a
páda byl; anobř wjm raděgi/ že ti wssickni ne-
mohau sečení býti, kterěž mi Bůh každodenně
před oči předstawuge/ a wěřim gisté, že tagných
mnohem wjce gest: Ale poněwadž gá gsem w
11 Krystu, a on we mne/ proto nebýwagi mi ta-
kowé poklésky a pádowé počítáni/ ale Bůh
snássi ge na mne, a pomigj gačo Otec na milém
dítěti swém.

Milost gehu pať mne nečinj bezpečného/ a-
le mne každého dne powzbuzuge/ abych se du-
chem myslí mé wždy wjce a wjce obnowil.

Nebo Bůh, kterýž w nás wssecko dobré pů-
sobj, činj/ že bázeň dětinská w srdcy mém pře-
býwá, a opravdowá hrůza před gehu důstog-
nosti swatau/ kteráž mne ositjba, abych na
milost nebtessl.

On pať mně čistj, gačo ratolest/ abych wždy-
cky hogněgssj owoce nesi. 11

Prawdiwě gá čistý gsem, pro řeč/ kterauž
Krystus mlawil/ a gá sem gi owěřil. Totoť
p. 7. není žádné důmnění, ani falešné přiwlastňo-
wání. Krystus wěrně milowal mne/ y od
břichá

hříchů mých Erw swau očistil. Mé spasení
zagisté gest w odpustění hříchů.

Bůh dal mně žlázu mau cýiti / a milosti
propágečil k poznání mé nemožnosti přirozené,
a nadto že mne dokázal své dobrotivosti/
působě sam wjru w srdcy mém.

Což sem tím způsobem widěl / a slyšel / a w
duchownjm zkoušenj se navčil / gest mi to giz
stěgši / nežli co tělesnými očima swýma widjm/
tělesnými ušima swýma slyssim / a čeho se těs
lesné ruce mé dotýkaji.

Bůh sam mne navčil / kterač bych přirozen
nj od milosti, světko ode tmy, a dumnění práz
dné od mocy rozeznáwati měl.

Bůh pak gest ne gen toliko wěrný, že nám
hřichy odpauští / ale také spravedlivý, že nás
očistuge ode wšl nepravosti.

Protož wyznávám gá také hřichy mé a
nepravosti před njm / žádage od nich wždy
wice a wice očistěnnu býti.

Což se také stává, když gá proti hřichu bo
gugi a rytírugi; wšak ne mau wlastnj sylau/
ale skrz Ducha Swatého, kteryž we mně pře
býwage, dílo své koná.

W wíře w Gejisse gest můg počátek, proz
stedeč, ykonec.

Poněwadž gá wlastnj dílo zapjrage, vzná
wám / že sam od sebe nic, než hřesiti / ani
skrz sebe sameho blize k Bohu a k světku gest
bo přigiti nemohu; ale paubě milosti Boží

*Erw swau očistil. Mé spasení
zagisté gest w odpustění hříchů.
Bůh dal mně žlázu mau cýiti / a milosti
propágečil k poznání mé nemožnosti přirozené,
a nadto že mne dokázal své dobrotivosti/
působě sam wjru w srdcy mém.
Což sem tím způsobem widěl / a slyšel / a w
duchownjm zkoušenj se navčil / gest mi to giz
stěgši / nežli co tělesnými očima swýma widjm/
tělesnými ušima swýma slyssim / a čeho se těs
lesné ruce mé dotýkaji.
Bůh sam mne navčil / kterač bych přirozen
nj od milosti, světko ode tmy, a dumnění práz
dné od mocy rozeznáwati měl.
Bůh pak gest ne gen toliko wěrný, že nám
hřichy odpauští / ale také spravedlivý, že nás
očistuge ode wšl nepravosti.
Protož wyznávám gá také hřichy mé a
nepravosti před njm / žádage od nich wždy
wice a wice očistěnnu býti.
Což se také stává, když gá proti hřichu bo
gugi a rytírugi; wšak ne mau wlastnj sylau/
ale skrz Ducha Swatého, kteryž we mně pře
býwage, dílo své koná.
W wíře w Gejisse gest můg počátek, proz
stedeč, ykonec.
Poněwadž gá wlastnj dílo zapjrage, vzná
wám / že sam od sebe nic, než hřesiti / ani
skrz sebe sameho blize k Bohu a k světku gest
bo přigiti nemohu; ale paubě milosti Boží*

se drže, na Beránka Božího patřím / kterých
hříchů mých snímá / a w tvé gebo t Otce se
přiblížuji: tedy nová moc w srdci mém se
rodí, abych wjru gačo nebeské světlo a oheň
w srdci mém cítil / lásku Kristovu okusyl /
a nový člověk se gačo strom dobrý pučil
w tvé tvém / kterého libau wůni ze sebe
vydávám, owoce Bohu y lidem přigemné
nessu.

¶ Tenj to gíná cesta, w njz osprawedlnén
sem/ a opét gíná, w njz bledám poswécenú
byti; alei gedintá toliśo cesta gest, totiz Kry-
stus, kterýžto gest cesta, prawda, yžiwot.

Rowně gaťo sameho Kryšťa se přidržíj,
Edyž odpuštěnj hřichů žádám / taťi přidržíj
 se taťe toliko geho, obrácege se genom ti mi
losti geho a mocy, Edyž v wjre, láſce y naděs
gi posylněnu byti chcy. 1229. II. 47.

Aniž coga něho potrebugi/ než aby ch w přiz-
gate milosti, a w myslí nové, kterauž mi Syn
Boží dal, (k poznání toho Prawého, a býti w
tom Prawém) zůstával/ a od ni se nedchylo-
val; takť dílo Boží we mně se dokoná: ne-
bo Bůh nepotrebuge pomocy mě k wykoná-
ní díla swého.

Když se gá toliko gemu pripravowati dás
wám gašo dítě w žiwotě matky / a působení
Ducha geho neodporuji ; tedy on wsecko we
mně koná, co se gemu líbí.

Možná žádným způsobem on toho nechce/
abych

abych gá neopatrný byl / a mýsto vtíssenj do nedbanliwosti wpadl / a neb odpočinutj a posege w přirozenj hledal. Nebo bych se prázwě skrz to, také newědomě díla geho we mně pozbawil.

Duch geho živý chce wždy a bez přestání dělati; a kde iekam geho wždy plynauti nedopauští / ten nemůže říci, že se díla geho neprotiwí.

On wšak žádnému působením swým není k obtížení, nebo tichý a libezný hlas wede / a w moci geho není těžko dušiw trwí Beránska osprawedlněné, řídla wjry a lásky wzbůru pozdwihnauti. *pag. 10. in medio.*

Gospodin potěrným gest milostiw; nebo wšelika milost Ducha Swatého w wdolj potěrných srdcí se rozliwá.

Prawá pak pokora má swůg základ a token w osprawedlněnj / kteréz milosti učiněno býwá.

Gak dluho tedy člověk nic za swého neznáwá / a wšak w Krystu wšedko nalezá; tak dluho srdce w nebeském potěgi plesse, od Boha očištwěno y posylněno gá: Gak náhle pak srdce se powysšuge / a spasenij swého gediné w odpustěnj hříchů nebledá / redy na cestu falešnau wystupuge, genž gest plná nepokoge. *conf. pag. 7. et 8. it. 2.*

Má wšak také Bůh swé hodiny potěšení a ponížení. A aby člověku wnitřnosti srdce geho zgeweny byly / musí on skrz mnohá zkušěnj giti / ačpráwě se také od prawé cesty neodchyluge. Gak

Gat lechce gest pak ; té vzké cesty se vchý-
lti ! gať lechce nětco na srdce wstúpuge, což
čłowěk ne tak brzo znamena / kterěz bo od spro-
stnosti synowské swodj / tak že se domn;wá lépe
trefyti / a wsať newědomě od Ewangelium E
žákonu odstúpuge.

Nebo Ewangelium má Angelstau sprostnost /
a činj čłowěka gaťo dítě přigemného wssed-
něm lidem. Onoť pak gest sřawa weliká, na-
sřz swjtcj swětko, čistá řeč poťoge, odpočinu-
tj od vlastních skutků, vžiwánj Boha y bla-
hosławenswj geho.

Blahosławený gest ten, kterýž od cýle swěho
odwěsti se nedá : co se snadno stati může / gesta
li nepatřime na samého Krysta / ale na příkla-
dy giných lidj ; zwlastě kdy wysoko litati, a před
časem na nowém čłowěku welicý býti chceme.

Žádný nemůže přidati ku postawě swé loket
geden / byt by o to pečliwě myslel. To také na
wnitřnjm čłowěku swé podobenswj má.

Přirozenj miluge swau cestu / a wsať newiz-
dj prostředku žádného k dořonalosti, než aby
hledal čłowěk nětco býti ; Cesta Boží pak do
cela ginať wede. Nebo on w nic obrácý co
nětco gest / aby sam wsecko a we wsech byl.

A toto wsecko gest w tom gednom obsaže-
né : Řdož wěrij w Syna / má žiwot wěčný.

Pane Gežířř ! duch twůg dobrý wediž mne,
gaťo po rovně zemi.

R D N E E.

